

Granskning av brandskyddsarbetet

Revisionsrapport

Region Dalarna

KPMG AB

2019-09-23

Antal sidor 33

Antal bilagor 2

Region Dalarna
Granskning av brandskyddsarbetet

2019-09-23

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Svar på övergripande revisionsfråga / syfte	3
1.2	Rekommendationer	3
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	5
2.3	Metod	5
3	Resultat av granskningen	8
3.1	Planering av brandskyddsarbetet	8
3.2	Brandskyddskontroller	13
3.3	Utbildning och övning	16
3.4	Sammanfattning av status för rekommendationerna från föregående granskning	19
4	Svar på revisionsfrågorna	20
4.1	Svar på övergripande revisionsfråga / syfte	22
A	Brandskyddsorganisation	23
B	Enkätundersökning	24

1 Sammanfattning

KPMG har av Region Dalarnas revisorer fått i uppdrag att granska brandskyddsarbetet vid sjukhus. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Det övergripande syftet med granskningen har varit att ge underlag för att bedöma om ansvariga nämnder efter föregående granskning vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att komma till rätta med de brister som påtalats, samt att bedöma om regionens interna ansvarsförhållanden, beredskap och systematiska brandskyddsarbete idag kan bedömas som tydligt och tillräckligt för ett fullgott brandskydd i regionens lokaler.

Den kanske allvarligaste kritiken som framfördes i den förra granskningen av brandskyddsarbetet var att det rådde osäkerhet inom landstingets organisation om vilken policy eller riktlinje som gällde. Precis i slutfasen av denna granskning har regiondirektören antagit ett nytt direktiv för ansvar, befogenhet och organisation för regionens brandskyddsarbete den femte september 2019. Regionens arbete med att utveckla nya riktlinjer har inte genomförts skyndsamt och innan regiondirektören antog det nya direktivet var det elva år sedan riktlinjerna senast ändrades och sju år sedan rekommendation gavs till styrelsen.

I enlighet med tidigare rekommendation finns nu en centralt placerad brandskyddssamordnare. Eventuellt finns dock behov av att renodla rollen för det strategiska arbetet kombinerat med att göra verklighet av en av de andra rekommendationerna: att utse brandskyddssamordnare för varje sjukhus. Det har blivit tydligt i denna granskning att det är implementation och uppföljning som är de stora svagheterna i dagens brandskyddsarbete. Troligen kan en dedikerad resurs vid varje sjukhus säkerställa rätt stöd, tillräcklig utbildning, att brandskyddskontroller sker i tillräcklig grad och inte minst att riskbedömningar med konsekvensanalys avseende utrymningskapacitet genomförs vid överbeläggningar. Det senare måste anses vara en allvarlig brist och påtalades redan i granskningen 2012. Det som är mest angeläget är förstås att säkerställa att rätt stöd och rätt insatser sker i rätt omfattning vid sjukhusen, inte explicit genom att rekrytera brandskyddssamordnare vid varje sjukhus. Finns det andra och bättre sätt så bör de användas.

Region Dalarna har en ändamålsenlig checklista som verksamheterna ska använda sig av vid brandskyddskontroller. Det är tydligt hur ofta kontroller ska genomföras och vem som ansvarar för att de genomförs. Enligt uppföljning/registrering är det dock alldeles för få brandskyddskontroller som utförs. Här finns dock en osäkerhet om det verkliga antalet och regionen har goda skäl att snabbt erbjuda ett IT-stöd för att både genomföra kontroller och automatiskt logga att de är genomförda. I granskningen framkommer att det verktyg som kallas chefernas egenkontroll, används i alltför låg grad. Vi ser positivt på förekomsten och den uppföljning som sker i forumet ledningens genomgång. Det finns dock behov av att göra uppföljningen mer komplett och att säkerställa att förbättringsförslag prioriteras och genomförs.

Sedan granskningen 2012 har regionen beslutat om en utbildningsplan med utbildningsintervaller för olika kompetensnivåer inom brandskyddsorganisationen och fastställt vilken utbildning som krävs för både brandskyddsombud och brandskyddssamordnare. Detta är en väsentlig åtgärd.

Granskningen har genom enkätundersökningen visat att regionen har bristfälliga kunskaper om vilka som är brandskyddsombud och det saknas kunskap centralt i regionen om hur stor andel av brandskyddsombuden som utbildats i enlighet med utbildningsplanen.

Sammanfattningsvis innebär KPMGs bedömning att 3 av tidigare lämnade rekommendationer har genomförts, 5 har delvis genomförts och 4 har inte genomförts. (Se avsnitt 3.4)

1.1 Svar på övergripande revisionsfråga / syfte

Det övergripande syftet med granskningen har varit:

- Att ge underlag för att bedöma om ansvariga nämnder efter föregående granskning vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att komma till rätta med de brister som påtalats
 - Vår samlade bedömning är att detta delvis har skett. Nya riktlinjer har i början av september 2019 beslutats av regiondirektören, men arbetet har inte skett skyndsamt, då det gått elva år sedan den föregående riktlinjen antogs och sju år sedan påpekandet i den föregående granskningen om att en ny riktlinje skyndsamt behöver tas fram.
- Att bedöma om regionens interna ansvarsförhållanden, beredskap och systematiska brandskyddsarbete idag kan bedömas som tydligt och tillräckligt för ett fullgott brandskydd i regionens lokaler.
 - Vår samlade bedömning är att det finns klara brister relativt detta. Mindre avseende ansvarsförhållanden, särskilt när den nya riktlinjen nu beslutats och formaliserats. Allvarigare brister finns dock avseende beredskap genom avsaknad av riskanalyser i samband med överbeläggningar och avseende säkerställande av att utbildningar genomförs liksom säkerställande av att brandskyddskontroller genomförs.

1.2 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi Regionstyrelsen att:

- Vidta åtgärder för att säkerställa att utbildningar övningar, riskanalyser vid överbeläggning och uppföljningar sker i den omfattning som utbildningsplanen m.m. anger
- Vidta åtgärder för att säkerställa att Region Dalarna har en aktuell förteckning över brandskyddsombud

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi Hälso- och sjukvårdsnämnden att:

- Vidta åtgärder för att säkerställa att utbildningar övningar, riskanalyser vid överbeläggning och uppföljningar sker i den omfattning som utbildningsplanen m.m. anger

— Säkerställ att egenkontroller av brandskyddsarbetet sker i tillräcklig omfattning

2 Bakgrund

Vi har fått i uppdrag av Region Dalarnas revisorer att granska brandskyddsarbetet vid sjukhusen i Avesta, Falun, Ludvika, Mora och Säter.

Enligt 2 kap. 2 § i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ska ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. De förebyggande åtgärderna kan vara både tekniska och organisatoriska. Tekniska åtgärder kan exempelvis vara att installera brandlarm, branddörrar eller utrustning för brandsläckning. Organisatoriska åtgärder kan handla om att ha rutiner, att utbilda personal eller att öva för hur man ska agera i händelse av brand. För att uppfylla de krav som ställs på brandskyddsarbete bör ett systematiskt arbete bedrivas. Vidare har Statens räddningsverk (numera Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) beskrivit allmänna råd och kommentarer om systematiskt brandskyddsarbete i SRVFS 2004:3.

2012 genomförde Deloitte en granskning av brandskyddsarbetet i landstinget. Granskningen visade framför allt på brister vad gäller ledning, uppföljning, kontroll, organisation samt ansvarsfördelning. I denna granskning kommer vi att särskilt granska dessa områden. Med utgångspunkt i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och SRVFS 2004:3 har vi tagit fram fyra grundpelare för ett ändamålsenligt systematiskt brandskyddsarbete. Dessa är planering, utbildning, kontroll samt uppföljning.

I denna granskning har vi skickat ut en enkät till de brandskyddsombud som vi kunnat identifiera vid Region Dalarnas sjukhus. Via regionens administrativa enhet har vi kunnat erhålla en lista med uppgifter om bl.a. arbetsplats för brandskyddsombud. Utifrån de personer som listan innehöll har vi själva gjort ett urval av de ombud från listan som har arbetsplatser vid sjukhus. Urvalet uppgick till 152 personer. I de fall då det inte varit entydigt om en individs arbetsplats är vid ett sjukhus eller inte har vi använd en generös tolkning och tagit med, hellre än att ta bort, vid oklarheter. Totalt besvarade 68 brandskyddsombud enkäten.

Med anledning av de brister som framkom i granskningen 2012 och för att försäkra sig om att regionen bedriver ett ändamålsenligt brandskyddsarbete har regionens revisorer dragit slutsatsen att brandskyddsarbetet på sjukhusen behöver granskas.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Det övergripande syftet med granskningen har varit:

- Att ge underlag för att bedöma om ansvariga nämnder efter föregående granskning vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att komma till rätta med de brister som påtalats, samt
- att bedöma om regionens interna ansvarsförhållanden, beredskap och systematiska brandskyddsarbete idag kan bedömas som tydligt och tillräckligt för ett fullgott brandskydd i regionens lokaler.

För att uppfylla det övergripande syftet besvaras följande frågeställningar i rapporten:

- Vilka åtgärder har vidtagits i organisationen efter föregående granskning för att åtgärda påtalade brister (har t.ex. de åtgärder som utfästes i styrelsens yttrande verkställts)?
- Har de rekommendationer etc. som lämnades i Deloitte's granskning 2012 beaktats?
- Har vidtagna åtgärder varit ändamålsenliga – har åtgärderna följts upp och resultatet kunnat avläsas?
- Är det systematiska brandskyddsarbetet idag tillräckligt och effektivt vid granskade enheter?
- Är regionens interna organisation och ansvarsförhållanden för brandskyddet ändamålsenligt och fungerar samarbetet mellan berörda parter?
- Är den löpande uppföljningen och kontrollen av brandskyddet tillräcklig och ändamålsenlig?
- Har regionen en övergripande utbildningsplan avseende brandskyddsutbildning och har personalen utbildats samt övats enligt planen?

Granskningen avser regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden.

Sammanfattade svar på revisionsfrågorna lämnas i kapitel 4.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen (2017:725): Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten (6 kap 6 §).
- Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.
- Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.
- Statens räddningsverks allmänna råd och kommentarer om systematiskt brandskyddsarbete 2004:3.
- Övriga regler, policys och riktlinjer för brandskydd.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

— Dokumentstudier av följande dokument:

- Region Dalarnas säkerhetspolicy
- Region Dalarnas brandskyddsregler
- Nödlägesplaner / Brandrutiner vid granskade verksamheter

Region Dalarna

Granskning av brandskyddsarbetet

2019-09-23

- Brandkort / Nödlägeskort vid granskade verksamheter
- Riktlinje / Uppdragsbeskrivning Brandskyddsombud vid granskade verksamheter
- Mall för egenkontroll gällande brandskydd
- Handlingsplan vid brandlarm på Medicinmottagningen på Ludvika lasarett
- Checklista brandrond
- Utbildningsprogram / -plan för personal samt nyanställda
- Brandinformation till ny personal
- Brandskyddsdocumentation för Akutmottagningen vid Falu lasarett
- Beskrivning till hyresgäst avseende brandtekniska system och utrymningsstrategi, Information till byggnad 10 Dahlska huset, Falu lasarett
- Sammanställning av deltagande i grundläggande brandskyddsutbildning samt utbildning för brandskyddsombud, per ort från 2008 till 2018.
- Mötesanteckningar från Brandkommitténs möte den 12 februari 2019 om upphandling brandskyddsutbildning
- Direktiv för Brandfarlig vara – organisation och hantering
- Uppdragsbeskrivning för Brandkommittén
- Sammanställning av Region Dalarnas brandskyddsombudsenkät
- Direktiv för ansvar, befogenhet och organisation – Brandskydd
- Beskrivning av ägares, driftoperatör samt hyresgästs ansvar i anläggningens systematiska brandskyddsarbete samt redogörelse till lokal tillsynsmyndighet
- Rapport Brand 2018, Falu lasarett, medicinavdelning 23
- Rapport Branden i Mora ambulanshall 2017, organisatoriska brandskyddet
- Riktlinje Byggnadstekniskt brandskydd
- Brandskyddsansvar Regionfastigheter inom Region Dalarna (utkast)
- Verksamhetens / funktionens rapportering till Ledningen genomgång (utvärdering av prestanda) 2019
- Åtterrapporering Ledningens genomgång 2018 Brand
- Åtgärdsplan och händelseanalys för brand på Falu lasarett, avdelning 23

— Intervjuer med följande verksamheter och funktioner:

- Miljö- och säkerhetschef, Säkerhets- och Miljöavdelningen
- Brandskyddssamordnare inom hälso- och sjukvården samt central förvaltning
- Akutmottagningen, Mora lasarett
- Kirurgkliniken, Falu lasarett
- Vårdavdelning medicin, geriatrik och rehabilitering, Ludvika lasarett
- Brandingenjör, Regionfastigheter
- Servicetekniker brandskydd, Regionservice

Region Dalarna

Granskning av brandskyddsarbetet

2019-09-23

— Enkät till samtliga brandskyddsombud (se bilaga B)

Samtliga intervjuade har givits möjlighet att lämna synpunkter på rapporten innan slutversionen har upprättats.

3 Resultat av granskningen

3.1 Planering av brandskyddsarbetet

3.1.1 Bedömningsgrunder

Planeringen av brandskyddsarbetet bör omfatta hela Region Dalarnas organisation och utgå från regionens säkerhetspolicy. Regionstyrelsen ska med utgångspunkt i säkerhetspolicyn ha beslutat om en riktlinjer för brandskyddsarbetet som syftar till att övergripande styra brandskyddsarbetet bland verksamheterna. I riktlinjerna bör det vara beskrivet vad målet med brandskyddsarbetet är, hur brandskyddsarbetet ska bedrivas samt hur organisationen och ansvarsfördelningen utformas avseende brandskyddsarbetet. I SRVFS (2004:3) står det till exempel att i de byggnader och anläggningar där det bedrivs verksamheter som medför stor risk för uppkomst av brand eller för spridning av brand, omfattar stora personantal, omfattar sovande personer med dålig lokalkännedom, ofta förändras eller kan medföra att utrymningsvägar blockeras, bör det finnas skriftlig dokumentation av brandskyddet. Sjukhus är i högsta grad sådana byggnader.

I Deloitte's granskning 2012 framfördes följande rekommendationer rörande planering av brandskyddsarbetet:

- Säkerställ att det finns tillräckligt med resurser på central nivå för att leda, planera och följa upp det systematiska brandskyddsarbetet.
- Säkerställ att det finns en brandskyddssamordnare per sjukhus.
- Utred möjligheten att avsätta resurser så att brandskyddssamordnare som del av sin tjänst kan arbeta med brandskyddsarbete.
- Hänvisa i riktlinjerna för brandsäkerhet till säkerhetspolicyn som överordnat styrdokument för att tydliggöra kopplingen. Vid en ändring av riktlinjerna bör också finnas hänvisning till diarienummer för aktuellt beslutsprotokoll eller vem som fattat beslut om ändringen. Beslutet om riktlinjerna kan enligt säkerhetspolicyn fattas av säkerhetschef.
- Fullfölj skyndsamt arbetet med de nya riktlinjerna för systematiskt brandskyddsarbete.
- Vid planering för överbeläggning genomföra och dokumentera en riskbedömning med konsekvensanalys avseende utrymningskapacitet i samband med brand och att det i denna tas hänsyn till både dag- och nattsituation avseende bemanning.

I landstingsstyrelsens yttrande gavs fastighetsnämnden i uppdrag att ta fram riktlinjer avseende utformningen av det byggnadstekniska brandskyddet i landstingsägda och externa inhyrda lokaler. Vidare gavs landstingsdirektören i uppdrag att inom projektet med gemensamt ledningssystem tydliggöra ansvarsfördelning, stödfunktioner, samt övergripande rutiner för det förebyggande brandskyddsarbetet.

3.1.2 Iakttagelser

Region Dalarnas brandskyddsorganisation beskrivs i dokumentet *Brandskyddsorganisation och ansvarsfördelning* som utarbetades 2004 och ändrades senast 2008. I Deloitte's granskning från 2012 rekommenderades landstingsstyrelsen att "skyndsamt fullfölja arbetet med de nya riktlinjerna för systematiskt brandskyddsarbete". En ny riktlinje – *Brandskydd – Ansvar och befogenhet och organisation* - beslutades av regiondirektören den femte september 2019.

De nya riktlinjerna beskrivs längre ner i detta kapitel. I de riktlinjer som fortfarande var gällande när denna granskning genomfördes såg ansvarsorganisationen ut enligt bild 1 nedan. Se bilaga A för förklaringar till de olika funktionerna / rollerna.

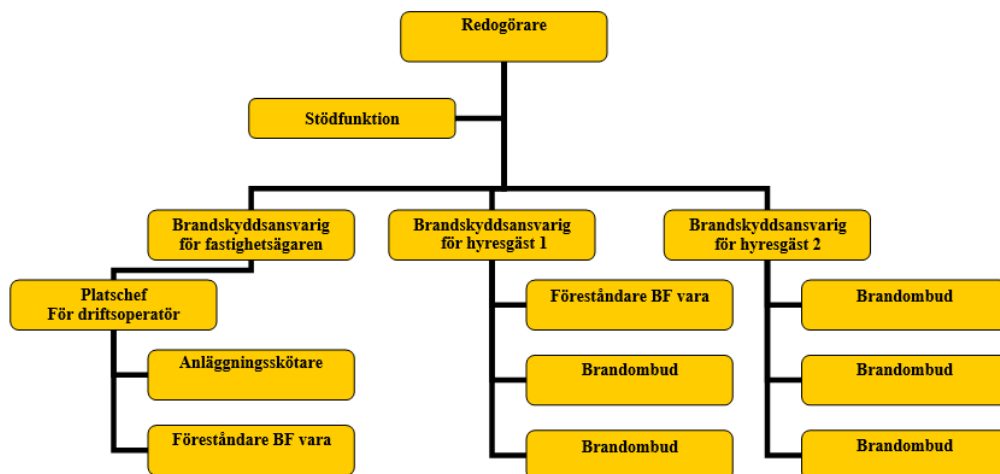

Bild 1

Ansvar för brandskyddsarbetet är uppdelat mellan Regionfastigheter (tidigare Landstingsfastigheter), driftoperatören och hyresgästen. I dokumentet beskrivs att för de fastigheter som Regionfastigheter äger, bland annat samtliga regionens sjukhus, svarar de för ägarens skyldigheter enligt lagen om skydd mot olyckor kapitel 2 § 2 och § 3. Detta innebär att Regionfastigheter i enlighet med den nu gällande riktlinjen ansvarar för att i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Samma ansvar faller på nyttjanderättshavaren, det vill säga hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Därtill ska ägaren, Regionfastigheter, där det med hänsyn till risken för brand eller konsekvenserna av brand ställa särskilda krav på en kontroll av brandskyddet, i skriftlig form lämna en redogörelse för brandskyddet. En nyttjanderättshavare skall ge ägaren de uppgifter som behövs för att denne skall kunna fullgöra sin skyldighet. Enligt Region Dalarnas nu gällande dokumentation är förvaltarens (Regionfastigheters) uppgift att upprätta brandskyddsredogörelse samt uppföljning och revidering av skriftlig redogörelse samt brandskyddsredogörelse. Vid våra intervjuer har det framkommit att en stor del av brandredogörelserna sammanställs av just Regionfastigheter. Det har även framförts att det vid överbeläggningar inte säkerställs att det genomförs

riskbedömningar med konsekvensanalys avseende utrymningskapacitet. Detta avser överbeläggningar som Regionfastigheter uppger att de inte fått kännedom om.

Hyresgästens ansvar åligger den som utsetts till brandskyddsansvarig för verksamheten. I regionen följer brandskyddsansvaret linjeansvaret i regionens ledningssystem. Således ansvarar linjechefer för det brandskyddsarbete som hyresgästen ska utföra. Brandskyddsansvarig svarar för att hyresgästen inklusive dennes verksamhet fullgör sitt ansvar kopplat till det systematiska brandskyddsarbetet. Ansvaret utgörs av att genomföra kontrollronder, upprätta intern nödlägesplan och räddningsplan, bistå förvaltare med nödvändiga underlag, utbildningsplanering, organisation och policy. Vid samtliga granskade verksamheter har en intern nödlägesplan samt utrymningsplan upprättats. Till sin hjälp ska brandskyddsansvarig utse ett brandskyddsombud som ska lyda direkt under verksamhetsansvarig. I det nu gällande direktivet för ansvar, befogenhet och organisation beskrivs brandskyddsombudens roll kortfattat enligt nedan:

- Fungera som en informationslänk för verksamhetens brandskyddsfrågor
- Dokumentera det systematiska brandskyddsarbetet
- Upprätta handlingsplan/nödlägesplan för den egna verksamheten
- Genomföra egenkontroller enligt gastställt intervall med stöd av en checklista.
- Verka för att personal i verksamheten får fortlöpande utbildning, information och övning.
- Rapportera avvikelser och förslag till förbättringsåtgärder till den egna förvaltningens brandsamordnare.
- Aktivt delta i brandombudsträffar.

Driftoperatören (Regionservice) ansvarar enligt ansvarsbeskrivningen för åtgärdande av brister som identifieras vid exempelvis brandskyddskontrollerna, service och underhåll kopplat till brandskydd samt återrapportering av brandskyddsstatus till förvaltaren. Vid våra intervjuer har det framkommit att kommunikationen mellan regionens centrala förvaltning och Regionservice behöver förbättras. Detta med anledning av att när brister identifieras och rapporteras till Regionservice får verksamheterna inte någon återkoppling. Verksamhetsföreträdarna har framfört att det är önskvärt med återkoppling både angående tidpunkt då åtgärden förväntas genomföras och återkoppling om att åtgärden har genomförts. Då detta inte sker har verksamhetsföreträdarna berättat att det infinner sig en osäkerhet bland personalen rörande huruvida åtgärderna kommer att genomföras. Vid intervjuer har det framhållits att det vore önskvärt med en bättre kommunikation mellan hyresgästen och driftoperatören.

En av rekommendationerna i Deloittes rapport från 2012 löd: "Säkerställa att det finns en brandskyddssamordnare per sjukhus". Regionen har sedan granskningen inte infört en brandskyddssamordnare per sjukhus och utifrån de intervjuer vi genomfört har vi förstått att det inte är något som planeras att införas framöver.

Rollen som redogörare och stödfunktion finns inte i regionens nuvarande brandskyddsorganisation. Istället har den nuvarande brandskyddssamordnaren – vars roll beskrivs utförligare nedan – ansvar att genomföra både uppgifterna som redogöraren och stödfunktionen var tilldelade tidigare.

I det absoluta slutskedet av denna granskning har regionen utarbetat ett nytt direktiv avseende brandskyddsarbetet. Den femte september 2019 beslutade regiondirektören direktivet *Brandskydd – Ansvar och befogenhet och organisation*. I direktivet står att:

”Ansvarsfördelning och organisation är reglerat i verkställighets- och delegeringsbestämmelser och följer linjeansvaret i regionens ledningssystem. Linjechefer ansvarar för utförande/genomförande, uppföljning och rapportering av brandskyddsarbetet inom sin verksamhet. Verksamhetsspecifika brandskyddsrutiner, -anvisningar och -instruktioner ska vid behov utarbetas och implementeras i verksamheterna”

I direktivet illustreras brandskyddsorganisationen enligt nedan.

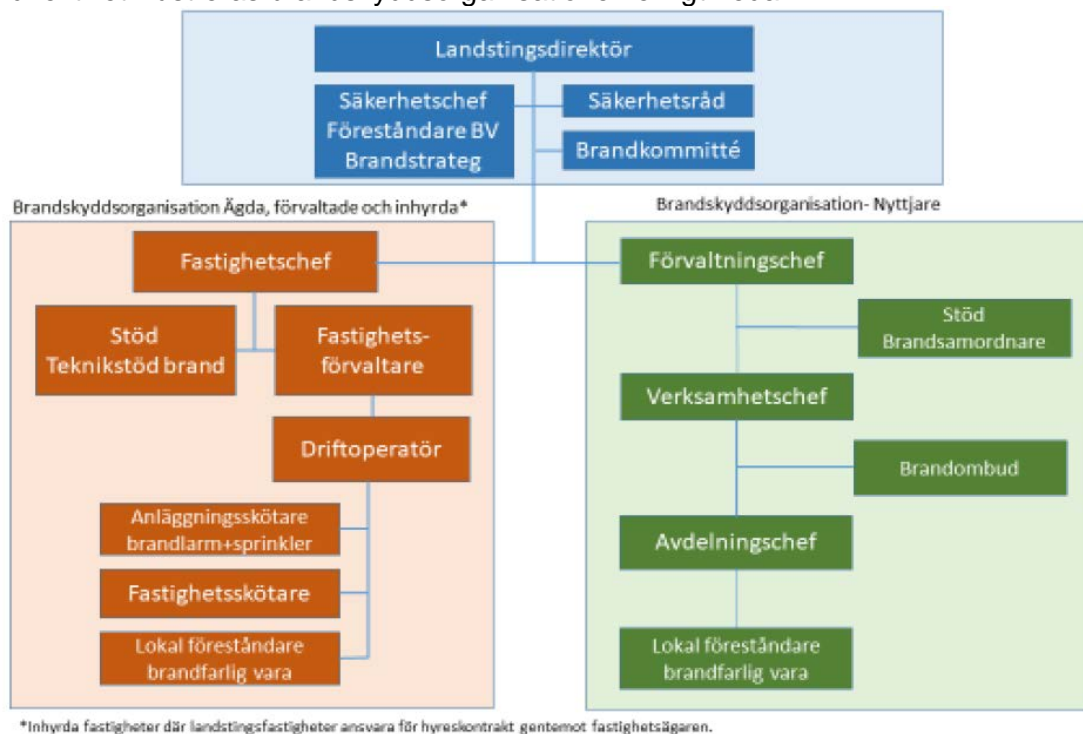

Bild 2

Brandkommittén återinfördes 2016 och dess syfte är att säkerställa att det systematiska brandskyddsarbetet inom regionen bedrivs enligt lagen om skydd mot olyckor. Vidare ska kommittén ansvara för att ta fram regionövergripande direktiv/riktlinjer för brandskyddsarbetet. Kommittén består av brandskyddssamordnare och teknikstöd brand (Regionfastigheter).

Efter Deloitte's granskning 2012 beslutade regionstyrelsen att inrätta en heltidstjänst som brandskyddssamordnare (brandstrateg i bild 2). Övergripande beskrivs brandsamordnarens uppdrag vara att stödja chefer och deras brandskyddsombud i det systematiska brandskyddsarbetet samt verka för samordning i brandskyddsfrågor. Vidare ska brandskyddssamordnaren aktivt delta i brandkommittén. Brandskyddssamordnaren arbetar både strategiskt med brandskydd i hela regionen

samt operativt mot alla verksamheter inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen och centrala förvaltningen.

Det är alltså verksamhetscheferna som är brandskyddsansvariga. Till sin hjälp kan de utse ett brandskyddsombud. I de nya riktlinjerna för brandskyddsarbetet (som antogs 2019-09-05) har brandskyddsombudens ansvar förtydligats. Brandskyddsombudens uppgift är främst att vara att stödja verksamhetsansvariga i det systematiska brandskyddsarbetet. Brandskyddsombud ska således ombesörja information till personalen samt brandskyddskontroller inom den egna verksamheten.

Uppdragen som landstingsstyrelsen gav efter förra granskningen

Fastighetsnämnden fick i uppdrag att ta fram riktlinjer avseende utformningen av det byggnadstekniska brandskyddet i landstingsägda och extern inhyrda lokaler. I januari 2014 antog Landstinget Dalarnas fastighetschef en riktlinje för byggnadstekniskt brandskydd. Riktlinjen uppdaterades 2017-06-19 och utgör ett styrande underlag vid om- och nybyggnation genom projektering, byggnation och installation av tekniska system i av Region Dalarna ägda och/eller förvaltade lokaler.

Landstingsdirektören fick i uppdrag att inom projektet med gemensamt ledningssystem tydliggöra ansvarsfördelning, stödfunktioner, samt övergripande rutiner för det förebyggande brandskyddsarbetet. Vi uppfattar att detta i huvudsak har verkställts så sent som under faktagranskningen av denna rapport (5 september).

3.1.3 Kommentarer och bedömningar

Den kanske allvarligaste kritiken som framfördes i den förra granskningen av brandskyddsarbetet var att det rådde osäkerhet inom landstingets organisation om vilken policy eller riktlinje som gällde. Detta ledde till att landstingsstyrelsen rekommenderades att skyndsamt fullfölja arbetet med de nya riktlinjerna för systematiskt brandskyddsarbete. Vid tiden för faktagranskning för denna granskning har nya riktlinjer kring ansvar, befogenhet och organisation beslutats. Innan femte september 2019 var det således elva år sedan riktlinjerna senast ändrades och snart sju år sedan rekommendation gavs till styrelsen. Vi bedömer dock att arbetet med att förnya riktlinjerna inte genomförts skyndsamt. Det är en tydlig brist att det tog sju år för regionen att uppdatera dokumentationen från det att granskningen genomfördes 2012.

Ytterligare en rekommendation var att styrelsen skulle säkerställa att det finns tillräckligt med resurser på central nivå för att leda, planera och följa upp det systematiska brandskyddsarbetet. Efter granskningen 2012 anställdes en central brandskyddssamordnare som har i uppdrag att stödja, planera och följa upp brandskyddsarbetet. Samordnaren ska dock även stödja hälso- och sjukvårdsförvaltningen och central förvaltning i operativa brandskyddsfrågor, något som innebär att samordnaren får mindre tid för det strategiska arbetet. Regionen har även återinfört en brandkommitté som har ansvar för delar av det strategiska arbetet. Då regionen har valt att inte följa Deloitte's rekommendation att införa en brandskyddssamordnare på varje sjukhus innebär det ett större ansvar för den centrala brandskyddssamordnaren att nå ut med information till verksamheterna. Vår bedömning är att regionens brandskyddsarbete skulle gynnas av att den centrala brandskyddssamordnarens uppdrag renodlades till en mer strategisk roll. Därtill

bedömer vi att inrättandet av en brandskyddssamordnare per sjukhus med ansvar för samordningen av det systematiska brandskyddsarbetet på respektive sjukhus skulle stärka brandskyddsarbetet.

I granskningen har det även framkommit att det inte säkerställs att riskbedömningar med konsekvensanalys avseende utrymningskapacitet genomförs vid överbeläggningar. Detta var något som Deloitte påpekade i sin granskningsrapport 2012. Det är allvarligt att denna brist består.

De uppdrag som landstingsstyrelsen gav med anledning av den förra granskningen har utförts.

3.2 Brandskyddskontroller

3.2.1 Bedömningsgrunder

För att bedriva ett ändamålsenligt brandskyddsarbete krävs att regelbundna kontroller genomförs. Det är även viktigt med kontinuerligt underhållsarbete av brandskyddet. Kontrollerna och underhållsarbetet bör exempelvis avse utrymningsvägar, branddörrar, brandfiltar och släckutrustning. Det är viktigt att ansvaret för kontrollerna och underhållet är tydligt kommunicerat. Vidare är det essentiellt att upprätta dokument så att kontroll- och underhållsarbetet sker på samma sätt varje gång oavsett vem som utför kontrollen. Dokumentation bör åtminstone bestå av brandskyddsritning som visar var alla kontrollpunkter finns, en checklista för kontrollen samt kontrollinstruktioner för varje kontrollpunkt.

Kontinuerlig uppföljning av brandskyddsarbetet är ytterligare en viktig förutsättning för att brandskyddsarbetet ska vara systematiskt. Uppföljningen bör årligen genomföras av den centrala säkerhetsenheten och resultatet bör redovisas för regionstyrelsen. I uppföljningen bör det eftersökas huruvida planering, kontroller och utbildning utförts i enlighet med riktlinjerna. Därtill bör verksamheten följa upp att åtgärder vidtagits vid upptäckt av brister. Uppföljningen kan även användas för att identifiera delar av brandskyddsarbetet som är inaktuella och således i behov av revidering.

3.2.2 Iakttagelser

Region Dalarna har en centralt framtagen checklista för kontroller av det systematiska brandskyddsarbetet. I regionens nya direktiv för ansvar, befogenhet och organisation framgår att brandskyddskontroll ska genomföras två gånger per år. Vid våra intervjuer har det framkommit att det är väl kommunicerat till verksamheterna att kontrollen ska genomföras minst två gånger per år. Checklistan för brandskyddskontroll är uppdelad i kategorierna utbildning, utrymning, brandtekniska installationer, släckutrustning, brandfarlig vara samt ordning och reda. Under varje kategori finns ett par kontrollfrågor som syftar till att säkerställa kvaliteten på brandskyddsarbetet. Dessa frågor ska besvaras och eventuella brister och fel ska beskrivas. Enligt riktlinjen i checklistan ska sammanställningen därefter skickas till den aktuella driftspartnern för fastigheten, oavsett om brister identifierats eller ej. Vid våra besök hos verksamheterna har samtliga chefer och brandskyddsombud berättat att brandkontroller utifrån checklistan genomförs två gånger per år. Samtliga tre verksamheter har haft god kännedom om

riktlinjen att kontrollerna ska genomföras och hur detta ska göras. Det är brandskyddsombuden som på delegation från verksamhetscheferna genomför brandskyddskontrollerna.

Driftpersonalen på Regionervice genomför brandskyddskontroller som hör till byggnadstekniskt brandskydd, så som brandlarm, ventilation, sprinkler, släckutrustning och brandcellsgränser. Om Regionervice inte hinner med samtliga kontroller på utsatt tid, anlitar de en extern leverantör, vilket de för närvarande gjort när det gäller Falu lasarett.

Utöver brandskyddskontrollerna har verksamhetscheferna även i ansvar att genomföra så kallade egenkontroller. Egenkontrollen är en del av en helårsplanering där kontroller ska göras kopplat till chefsansvaret. Egenkontrollen har en mer generell utformning jämfört med checklistan för brandskyddskontroller. Checklistan för egenkontroll syftar till att hjälpa verksamhetscheferna säkerställa att de olika delarna av brandskyddsarbetet – exempelvis att brandskyddsombud finns utsett, att brandskyddskontroller gjorts och att utrymningsövningar har genomförts av verksamheten. En av frågorna i egenkontrolldokumentet gäller just huruvida checklistan genomförts två gånger under året. Vid intervjuer vid de tre verksamheterna har det framgått att medvetenheten avseende egenkontrollen varierar bland cheferna. En av tre chefer som intervjuades framhöll dokumentet som viktigt, medan övriga två chefer inte beskrivit egenkontrollen som ett verktyg som används avseende brandskyddsarbetet. Brandskyddssamordnaren har framfört att det inte finns någon information om hur stor andel av cheferna som genomfört egenkontrollen för brandskyddsarbetet under de senaste åren och menar att det beror på att det inte finns några krav på rapportering. Brandskyddssamordnarens bedömning är dock att egenkontrollerna inte genomförs i en tillfredsställande omfattning.

Regionens ledningsgrupp har årligen en genomgång av brandskyddsarbetet i organisationen. Det är regionens övergripande brandskyddssamordnare som har sammanställt genomgången och rapporterat den till miljö- och säkerhetschefen som i sin tur presenterar rapporten för ledningsgruppen. I rapporten för brandskyddsarbetet under 2018 framgår att det i hela regionens organisation rapporterades 182 stycken brandskyddskontroller med hjälp av checklistan. Enligt brandskyddssamordnaren finns det uppskattningsvis cirka 550 stycken avdelningar och enheter som ska genomföra kontroller två gånger om året utifrån checklistan, det innebär att cirka 1100 kontroller ska rapporteras till brandskyddssamordnaren. Detta innebär i sin tur att endast cirka 16,5 % av de brandskyddskontroller som under 2018 skulle ha rapporterats till brandskyddssamordnaren faktiskt rapporterades. I vår enkätundersökning har dock 90 % av de svarande uppgett att brandskyddskontroller genomförs årligen och 87 % av de svarande har angett att checklistan används vid kontrollerna. Rapporteringen av genomförda brandskyddskontroller har vid våra intervjuer beskrivits som ett utvecklingsområde för Region Dalarna. Det är idag förenat med en del manuell hantering för att rapportera detta.

Den uppföljning som genomfördes i samband med ledningens genomgång av år 2018 utgick ifrån regionens ledningssystem. Följande punkter fanns med:

- Uppföljning av aktiviteter från föregående ledningens genomgång

Region Dalarna

Granskning av brandskyddsarbetet

2019-09-23

- Resultat från interna/externa revisioner, internkontroll, egenkontroll/inspektioner och tillsyn
- Inkomna synpunkter och klagomål från externa intressenter
- Inkomna avvikelser
- Resultat från riskhantering
- Förändringar inom ämnes-/verksamhetsområdet som är relevanta för ledningssystemet
- Processers prestanda och dess överensstämmelse med ställda krav
- Uppskattad bedömning av ledningssystemets verkan inom området
- Förslag till förbättringsaktiviteter

Utöver det som beskrivits ovan framkom det att utbildning och övningar var områden som behöver utvecklas. Detta beskrivs utförligare nedan. Därtill framkom att 34 tillbud kopplat till brand hade anmälts i regionen. Avseende processers prestanda rapporterades att "Regionen behöver få kontroll på vad verksamheter utför när det gäller brandskyddsuppdraget. Ingen central kunskapsbank finns idag". Vidare har sju förbättringsförslag rapporterats vid ledningens genomgång. Förslagen berör bland annat införande av digitalt brandskyddssystem och uppföljningsverktyg, ökad närvaro på brandskyddsutbildningar, personalreduktion och fler brandövningar. Det har i denna granskning inte framkommit att dessa förslag genomförts sedan rapporteringen. Det framgår inte heller på vilket sätt som förbättringsförslagen ska drivas vidare.

Ingen av de tre verksamheter som ingår i denna granskning har uppgett att de genomför uppföljningar av brandskyddsarbetet på verksamhetsnivå. Vi har även i vår enkätundersökning frågat huruvida uppföljningar avseende brandskyddsarbetet genomförs på verksamhetsnivå. 25 % svarade att verksamheten gör en sådan uppföljning.

3.2.3 Kommentarer och bedömningar

Region Dalarna har en ändamålsenlig checklista som verksamheterna ska använda sig av vid brandskyddskontroller. Det är tydligt hur ofta kontroller ska genomföras och vilken funktion det är som ska genomföra dem. Medvetenheten om checklistan och brandskyddskontroller är tillfredsställande bland de verksamheter som vi träffat för granskningen. Uppföljningen av rapporterade brandskyddskontroller visar dock att endast cirka 16 % av det totala antalet kontroller som ska genomföras faktiskt har rapporterats. Det är troligt att andelen genomförda kontroller är betydligt högre än 16 %. Idag vet inte regionen hur stor andel som faktiskt har genomförts. Vår bedömning är att det är angeläget för regionen att snabbt få på plats ett IT-stöd som innebär att när kontrollen har gjorts så har den samtidigt registrerats som genomförd.

Ytterligare ett kontrollmoment som finns inom regionen är chefernas egenkontroll. I denna granskning har det dock framkommit att det är en stor del av verksamhetscheferna som inte använder egenkontrollen. Regionen genomför inte någon uppföljning av att egenkontrollerna har genomförts. Det finns ett tydligt behov av att uppmärksamma verksamhetscheferna på egenkontrollen som verktyg.

Regionens brandskyddsarbete följs årligen upp i ledningens genomgång. Genomgången är informativ och vid 2018-års rapportering påvisades en del brister i regionens brandskyddsarbete. Genomgången syftar även till att utveckla brandskyddsarbetet då ett förbättringsförslag för ett flertal områden presenteras i rapporten. Vår bedömning är dock att arbetet kan utvecklas genom att tydligare klargöra vilka förbättringsinitiativ som ska genomföras samt utse ansvarig för detta. Det är även en tydlig brist att det i uppföljningen beskrivs att det centralt i organisationen saknas kunskap om vilket brandskyddsarbete som faktiskt utförs bland verksamheterna, till exempel hur många av verksamheterna som genomfört brandövningar under det gångna året.

3.3 Utbildning och övning

3.3.1 Bedömningsgrunder

Ett systematiskt brandskyddsarbete förutsätter att alla berörda är utbildade, får övning och har tillräcklig kunskap om de uppgifter som de förväntas utföra. Utbildning är nödvändigt för att skapa både förståelse och kunskap för brandrisker i största allmänhet och särskilda risker inom den egna verksamheten i synnerhet. Utbildning kopplat till brandskyddsarbetet bör vara beskrivet i en utbildningsplan. Utbildningsplanen bör klargöra vilken personal som ska genomgå brandskyddsutbildningar samt övningar och hur ofta detta ska ske. Verksamheterna ska även dokumentera vilka medarbetare som genomgått utbildningen och när de gjorde det.

I Deloitte's granskning 2012 framfördes följande rekommendationer rörande utbildning av personal inom brandskyddsarbete:

- Utveckla riktlinjerna för brandskyddsarbete genom att fastställa; utbildningsintervall för olika kompetensnivåer inom brandskyddsorganisationen och fastställa vilken utbildning som krävs för att *brandskyddssamordnare* eller *brandskyddsansvarig*. I dessa befattningar krävs en systemförståelse samt förmågan att kunna planera, leda, följa upp samt skapa lärstrukturer kring brandskyddsarbetet.
- Utred möjligheten att själva hantera de grundläggande brandskyddsutbildningarna för att "bygga in" brandskyddskompetens i landstingets organisation och för att det kan vara god ekonomisk hushållning.
- Överväg att ha brandskydd som en stående punkt på alla APT under en period, för att aktualisera dessa frågor.
- Gör en noggrann inventering av vilka brandskyddsombud som finns idag, deras kompetens, övningsgrad och var det saknas brandskyddsombud. Inventera också medarbetares och chefers kompetenser och övningsgrad.

3.3.2 Iakttagelser

Ansvaret för att upprätta utbildningsplan avseende brandskyddsarbete har delegerats till regionens brandkommitté. Brandkommittén har tagit fram en utbildningsplan som är uppdelad i följande fyra nivåer:

Region Dalarna

Granskning av brandskyddsarbetet

2019-09-23

- Steg 1 – E-learning
- Steg 2 – Grundläggande brandskyddsutbildning
- Steg 3 – Brandskyddsutbildning för ansvariga och ombud
- Steg 4 – Lokal föreståndare brandfarlig vara

Regionen har upphandlat Securitas som utförare av utbildningarna i steg två och tre. Vid våra intervjuer har flera personer framfört att det vore önskvärt att regionen tillhandahåller utbildningarna på egen hand. Detta rapporterades även i ledningens genomgång som ett förbättringsförslag. Ett av de främsta skälen som framförts för att regionen ska tillhandahålla utbildningen på egen hand är minskade kostnader. Enligt utbildningsplanen ska all regionens personal genomgå steg ett och två minst var tredje år. Steg ett ska de anställda genomföra varje gång innan de genomför steg två. Brandskyddsombuden och verksamhetschefen på en av de verksamheter som vi träffat har uppgett att de uppmanar personalen att genomföra steg ett oftare än vad som är beslutat i utbildningsplanen. Steg tre är utbildningskrav för chefer med personalansvar, brandskyddsombud och brandsamordnare. Steg fyra är endast för lokala föreståndare brandfarlig vara. Samtliga tre verksamheter som vi träffat för denna granskning har uppgett att de inte lyckats leva upp till kravet om att all personal ska genomgå steg ett och två minst var tredje år. Brandskyddsombud och ansvariga chefer har uppskattat att ungefär hälften av deras personal genomför steg ett och två var tredje år. Deltagandet har även lyfts i rapportering till ledningens genomgång 2018 där det rapporteras att endast 40 % av alla som ska genomgå utbildningen faktiskt gör det. I granskningen har det även framkommit att dokumentationen av medarbetares deltagande på utbildningen skiljer sig åt mellan verksamheterna. I två av verksamheterna dokumenterar brandskyddsombuden personalens deltagande i vanliga Word-dokument medan den tredje verksamheten dokumenterar deltagandet i programmet Tilda. 84 % av de som svarat på vår enkätundersökning har uppgett att de som brandskyddsombud genomgått steg 3-utbildningen.

Enligt utbildningsplanen ska samtliga nyanställda och vikarier få en introduktion till brandskyddsarbetet på sin arbetsplats. Samtliga tre verksamheter har uppgett att de tillhandahåller en sådan introduktion. I vår enkätundersökning har 81 % av brandskyddsombuden svarat att nyanställda utbildas när de påbörjar sin anställning.

I vår enkätundersökning har vi även frågat om brandövningar och hur ofta sådana genomförs. 43 % av de som svarat har uppgett att de inte vet/minns när den senaste brandövningen genomfördes. 15 % har uppgett att övningar genomförs varje år, 4 % att övningar genomförs vartannat år och 21 % har uppgett att övningar genomförs var tredje år. 18 % har uppgett att brandövningar genomförs med längre mellanrum än var tredje år. Företrädare för de tre verksamheter som vi träffat för denna granskning har samtliga framhållit att det är svårt att genomföra brandövningar då det kräver mycket resurser. Den centrala brandskyddssamordnaren berättade att det finns möjlighet att ta hjälp av Securitas vid brandövningar. Detta är dock inte känt bland de verksamheter som vi träffat. Brandskyddssamordnaren berättade även att det inte görs någon sammanställning av genomförda brandövningar. Detta innebär att det saknas kunskap i regionen om hur många övningar som gjorts och vilka verksamheter som genomfört övningarna.

I samband med genomförandet av vår enkätundersökning fick vi en lista över brandskyddsombuden i regionen. När enkäten skickades ut till ombuden uppgav 16 % av personerna som den skickades till att de inte var brandskyddsombud.

3.3.3 Kommentarer och bedömningar

Sedan granskningen 2012 har regionen beslutat om en utbildningsplan med utbildningsintervaller för olika kompetensnivåer inom brandskyddsorganisationen och fastställt vilken utbildning som krävs för både brandskyddsombud och brandskyddssamordnare. Regionen har enligt uppgifter utrett möjligheten att själva hantera de grundläggande brandskyddsutbildningarna, men valt att inte bedriva dem i egen regi. I våra intervjuer har det framkommit att det är något som nu står på dagordningen igen.

Granskningen har även visat (genom enkätundersökningen) att regionen har bristfälliga kunskaper om vilka som är brandskyddsombud. Av de brandskyddsombud som KPMG erhållit en förteckning över, har fem personer enligt egen uppgift aldrig varit brandskyddsombud eller är inte det längre. Det saknas även kunskap centralt i regionen om hur stor andel av brandskyddsombuden som utbildats i enlighet med utbildningsplanen.

Både det låga deltagandet på utbildningar samt den låga frekvensen av brandövningar i regionen är bekymrande.

3.4 Sammanfattning av status för rekommendationerna från föregående granskning

Rekommendation	Status (Genomförd 3, Delvis 5, Ej 4,)
Säkerställa att det finns tillräckligt med resurser på central nivå för att leda, planera och följa upp det systematiska brandskyddsarbetet.	Delvis genomförd.
Säkerställa att det finns en brandskyddsamordnare per sjukhus.	Ej genomförd.
Utreda möjligheten att avsätta resurser så att brandskyddssamordnare som del av sin tjänst kan arbeta med brandskyddsarbete.	Genomförd.
Inventera samtliga medarbetares kompetenser och övningsgrad gällande brandskydd.	Delvis genomförd.
Säkerställa att de riktlinjer avseende brandsäkerhet som finns blir kända i hela organisationen och att de följs.	Delvis genomförd.
Genomföra och dokumentera en riskbedömning med konsekvensanalys avseende utrymningskapacitet i samband med brand vid överbeläggning.	Ej genomförd.
Tydliggöra dokumenthierarkin och vid ändring av riktlinjer bör det finns hänvisning till diarienummer.	Delvis genomförd.
Skyndsamt fullfölja arbetet med de nya riktlinjerna för systematiskt brandskyddsarbete.	Delvis genomförd. Regionen har upprättat nya riktlinjer för systematiskt brandskyddsarbete, men arbetet var inte skyndsamt.
Utveckla riktlinjerna för brandskyddsarbete genom att fastställa: utbildningsintervall för olika kompetensnivåer och fastställa vilken utbildning som krävs för att vara brandskyddssamordnare eller brandskyddsansvarig.	Genomförd.
Utreda möjligheten att själva hantera grundläggande brandskyddsutbildningar för att "bygga in" brandskyddskompetens i organisationen och för att det kan vara god ekonomisk hushållning.	Ej genomförd.

Överväga att ha brandskydd som en stående punkt på alla APT under en period.	Ej genomförd.
Överväga att besluta om en högre ambitionsnivå inom vissa områden rörande byggnadstekniskt brandskydd än vad som regleras i BBR.	Genomförd.

4 Svar på revisionsfrågorna

Svar på övergripande revisionsfråga / syfte, lämnas sist i detta avsnitt.

Revisionsfråga	Svar
Vilka åtgärder har vidtagits i organisationen efter föregående granskning för att åtgärda påtalade brister (har t.ex. de åtgärder som utfästes i styrelsens yttrande verkställts)?	Hela rapporten går igenom åtgärder som vidtagits eller inte vidtagits. Regionen har bl.a. inrättat en central brandskyddssamordnare och omorganiserat brandskyddsorganisationen. Regionen har i september 2019 även antagit en övergripande riktlinje kring ansvar, befogenhet och organisation. De uppdrag som landstingsstyrelsen gav med anledning av den förra granskningen har verkställts.
Har de rekommendationer etc. som lämnades i Deloitte's granskning 2012 beaktats?	Genomgången i denna granskning visar att 3 rekommendationer har genomförts, 5 har delvis genomförts och 4 har inte genomförts.
Har vidtagna åtgärder varit ändamålsenliga – har åtgärderna följts upp och resultatet kunnat avläsas?	De åtgärder som vidtagits har varit ändamålsenliga. Exempelvis att tillsätta en brandskyddssamordnare med ansvar för samordningen av brandskyddsfrågor i regionen samt införandet av en utbildningsplan. Dock har utbildningsplanen inte på ett tillfredsställande sätt backats upp med implementering och uppföljning då endast 40 % av regionens personal uppskattas ha genomfört de utbildningar som de ska. Vissa resultat har följts upp i ledningens genomgång.

<p>Är det systematiska brandskyddsarbetet idag tillräckligt och effektivt vid granskade enheter?</p>	<p>Delvis. Vid våra möten med verksamheterna har de intervjuade visat upp en god förståelse för systematiskt brandskyddsarbete och uppvisat ändamålsenliga rutiner för brandskyddsarbetet. Dock visar resultaten på övergripande nivå att utbildningar genomförs i för låg grad och att endast en liten andel av brandskyddskontrollerna rapporteras som genomförda. En oklarhet finns kring hur stor andel som faktiskt genomförs.</p>
<p>Är regionens interna organisation och ansvarsförhållanden för brandskyddet ändamålsenligt och fungerar samarbetet mellan berörda parter?</p>	<p>Ja. De verksamhetsföreträdare och centrala brandskyddspersoner som intervjuats har uppvisat förståelse för ansvarsfördelningen inom regionen. Verksamheterna har uppgett att de får tillräckligt med stöd från centralt håll. Det finns dock ett behov av att utreda behovet av en övergripande brandskyddssamordnare på varje sjukhus. Detta bl.a. mot bakgrund av att delar i brandskyddsarbetet (t.ex. riskbedömningar vid överbeläggning, utbildningar och brandskyddskontroller) inte genomförs i tillräcklig grad.</p>
<p>Är den löpande uppföljningen och kontrollen av brandskyddet tillräcklig och ändamålsenlig?</p>	<p>Delvis. Den löpande uppföljningen sker årligen genom rapportering till forumet ledningens genomgång. Uppföljningen innehåller flera relevanta delar av brandskyddsarbetet. Dock saknas uppföljning av egenkontroller och antal genomförda brandövningar och en oklarhet föreligger kring rapporteringen av brandskyddskontroller. Ett IT-stöd för brandskyddskontroller bör införas.</p>
<p>Har regionen en övergripande utbildningsplan avseende brandskyddsutbildning och har personalen utbildats samt övats enligt planen?</p>	<p>Regionen har en ändamålsenlig utbildningsplan. Granskningen har dock visat att utbildningsplanen inte efterlevs. Den centrala brandskyddssamordnaren har uppskattat att endast cirka 40 % av all personal i regionen genomför utbildningarna inom rätt tidsintervall.</p>

4.1 Svar på övergripande revisionsfråga / syfte

Enligt uppdragsbeskrivningen ska bedömningen göras utifrån följande syften:

- Att ge underlag för att bedöma om ansvariga nämnder efter föregående granskning vidtagit ändamålsenliga åtgärder för att komma till rätta med de brister som påtalats
 - Vår samlade bedömning är att detta delvis har skett. Nya riktlinjer har i början av september 2019 beslutats av regiondirektören, men arbetet har inte skett skyndsamt, då det gått elva år sedan den föregående riktlinjen antogs och sju år sedan påpekandet i den föregående granskningen om att en ny riktlinje skyndsamt behöver tas fram.
- Att bedöma om regionens interna ansvarsförhållanden, beredskap och systematiska brandskyddsarbete idag kan bedömas som tydligt och tillräckligt för ett fullgott brandskydd i regionens lokaler.
 - Vår samlade bedömning är att det finns klara brister relativt detta. Mindre avseende ansvarsförhållanden, särskilt när den nya riktlinjen nu beslutats och formaliserats. Allvarigare brister finns dock avseende beredskap genom avsaknad av riskanalyser i samband med överbeläggningar och avseende säkerställande av att utbildningar genomförs liksom säkerställande av att brandskyddskontroller genomförs.

Datum som ovan

KPMG AB

Andreas Endrédi
Certifierad kommunal revisor

Patrik Hellberg
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Region Dalarna

Granskning av brandskyddsarbetet

2019-09-23

A Brandskyddsorganisation

Redogörare

Redogörare ansvarar för redovisning av brandskyddet mot den lokala tillsynsmyndigheten (kommunen) samt samordnar vid behov kontakter mellan anläggningens hyresgäster och lokal tillsynsmyndighet.

Stödfunktion

Stödfunktionen ansvarar för att fastställa, bevaka samt följa upp brandskyddsnivån för fastigheten.

Platschef

Platschef ansvarar för driftoperatörens åtaganden på anläggningen gentemot Regionfastigheter Dalarna.

Anläggningskötare

Anläggningskötaren svarar för drift och underhåll av anläggningens automatiska brandlarm alternativt utrymningslarm.

Föreståndare BF vara

Föreståndaren svarar för hantering av tillståndspliktig brandfarlig vara på anläggningen.

Brandskyddsansvarig

Brandskyddsansvarig för fastighetsägaren ansvarar för fastighetsägarens ansvar i anläggningens systematiska brandskyddsarbete. Brandskyddsansvarig för hyresgäst (1, 2, 3 osv.) ansvarar utifrån egen delegationsordning för sin inklusive sina verksamheters ansvar i anläggningens systematiska brandskyddsarbete.

Brandskyddsombud

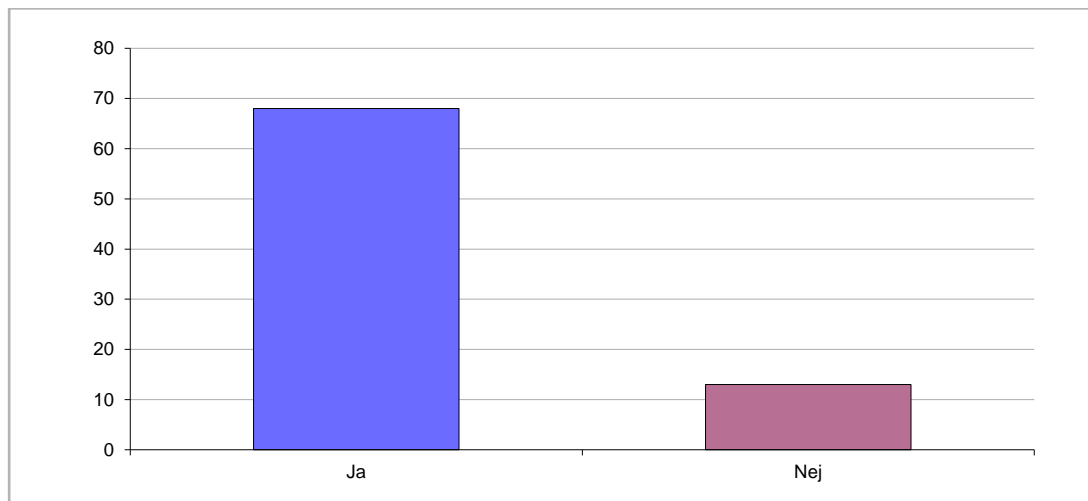
Brandskyddsombudet är verksamheternas utförarfunktion för bl.a. information samt brandskyddskontroller inom den egna verksamheten.

B Enkätundersökning

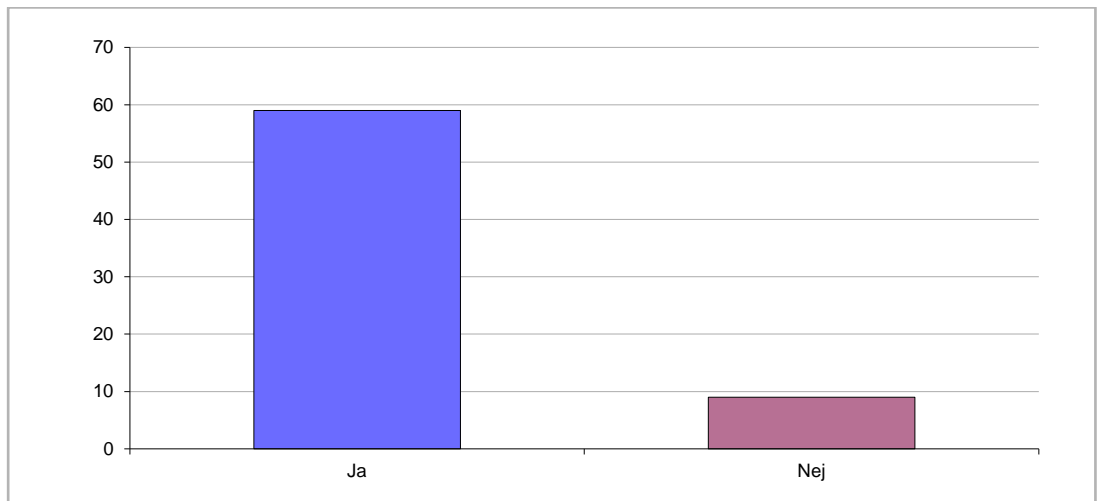
I denna granskning har vi haft ambitionen att genomföra en enkätundersökning riktad till brandskyddsombud vid regionens sjukhus. Via regionens administrativa enhet har vi kunnat erhålla en lista med uppgifter om bl.a. arbetsplats, för brandskyddsombud i hela regionens hälso- och sjukvård. Vi har själva utifrån uppgiften om arbetsplats gjort ett urval av de ombud från listan som har arbetsplatser vid sjukhus. I några fall har det inte varit entydigt om en individs arbetsplats är vid ett sjukhus eller inte. Vi har då använd en generös tolkning och tagit med, hellre än att ta bort, vid oklarheter. På detta sätt har från den ursprungliga listan erhållits ett urval av 152 personer till vilka en webbenkät distribuerats. Nedan redovisas svar på enkäten. Av de som fick enkäten uppgav 13 st att de inte är brandskyddsombud vid sjukhus, fem personer har mailat och uppgett att de aldrig har varit eller inte längre är brandskyddsombud. Enkäten besvarades av 81 personer, varav 68 uppgav att de är brandskyddsombud vid ett sjukhus. Enbart de som uppgett att de är brandskyddsombud vid sjukhus har kunnat besvara enkätens övriga frågor.

Totalt distribuerades 19 frågor, varav tre var av uppföljande karaktär där den svarande fick möjlighet att kommentera sitt svar.

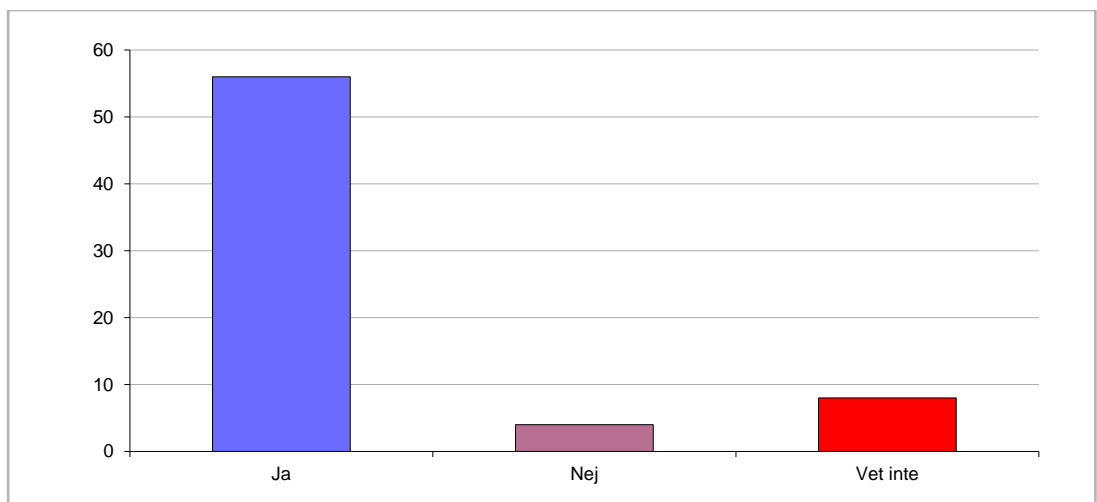
1. Är du brandskyddsombud på ett sjukhus i Region Dalarna?

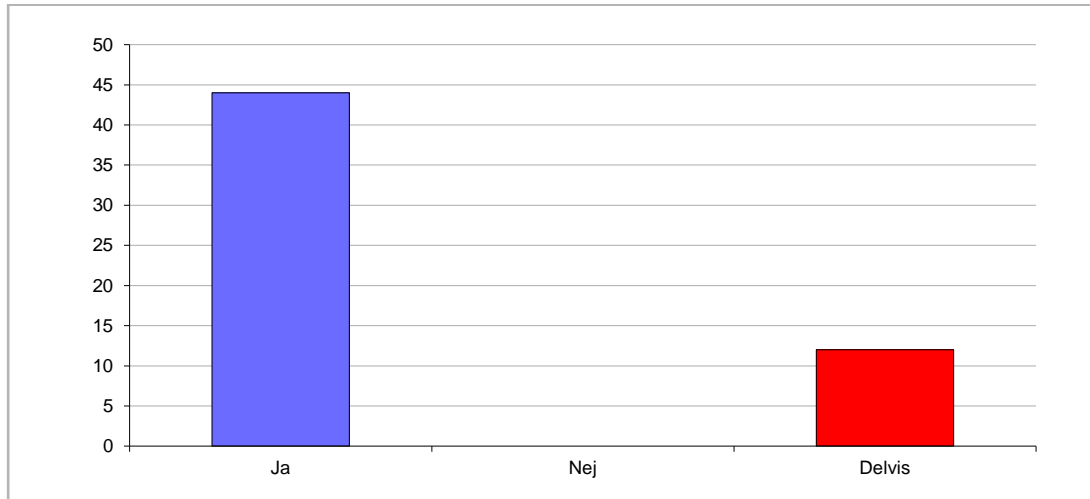
2. Känner du till regionens brandskyddspolicy?

3. Finns det en dokumenterad rollbeskrivning för dig som brandskyddsombud?

4. Är rollbeskrivningen enligt dig tydlig?

De som svarat "Delvis" har fått möjlighet att beskriva varför rollbeskrivningen anses vara delvis tydlig. Följande kommentarer gavs:

Inte helt klart vad jag som ombud ska ansvara för kontra brandskyddsansvarigs ansvarsområden.

Vi har haft mycket ombyggnad så är lite oklart p.ga detta.

svarar "delvis" pga att frågeställningen inte är solklar.

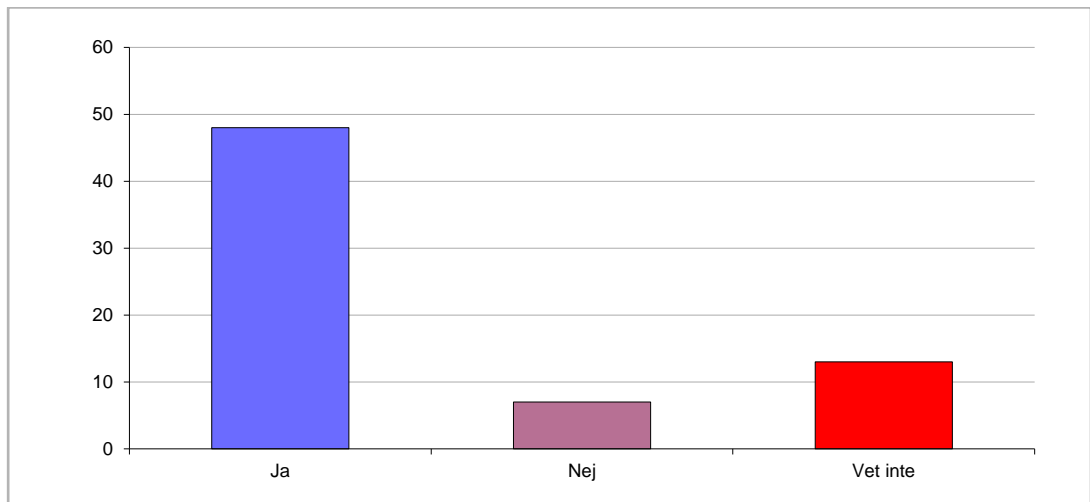
Svårt att tillämpa när tid och resurser inte räcker till.

Bevakande av brandskyddsstatus hos de egna personalen- vad menas exakt med det?

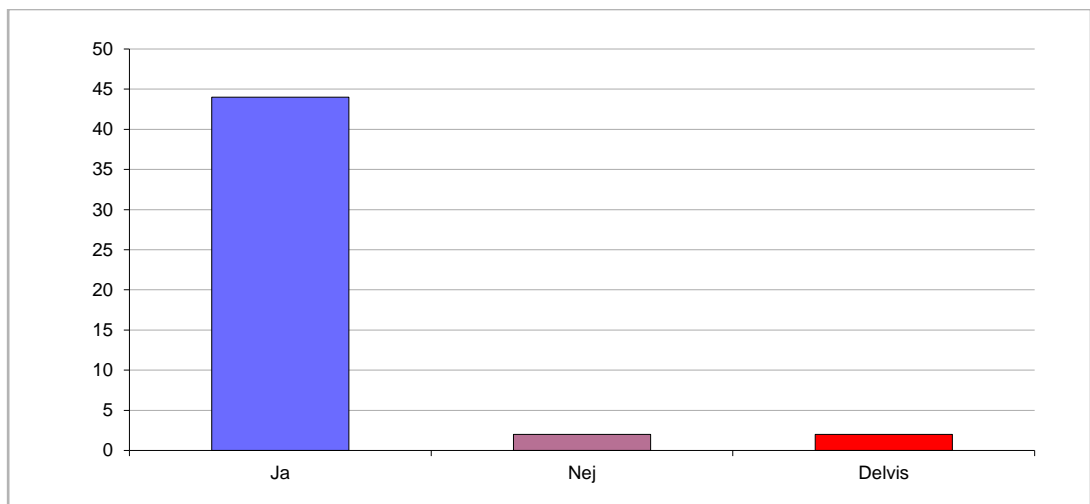
Är ny som brandskyddsombud, har inte hunnit satt mig in riktigt i min roll än.

Hur mycket vi ska informera våra medarbetare då det är svårt med stor personalomsättning och det skulle vara bra med fler brandövningar.

5. Är ansvarsfördelningen avseende brandskyddsarbetet dokumenterad på din arbetsplats?

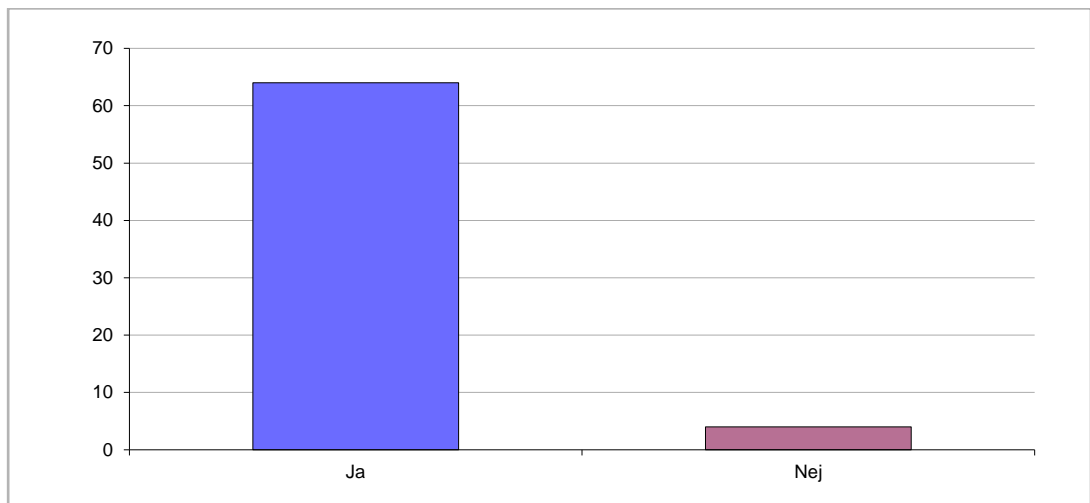
6. Är ansvarsfördelningen enligt dig lämplig?

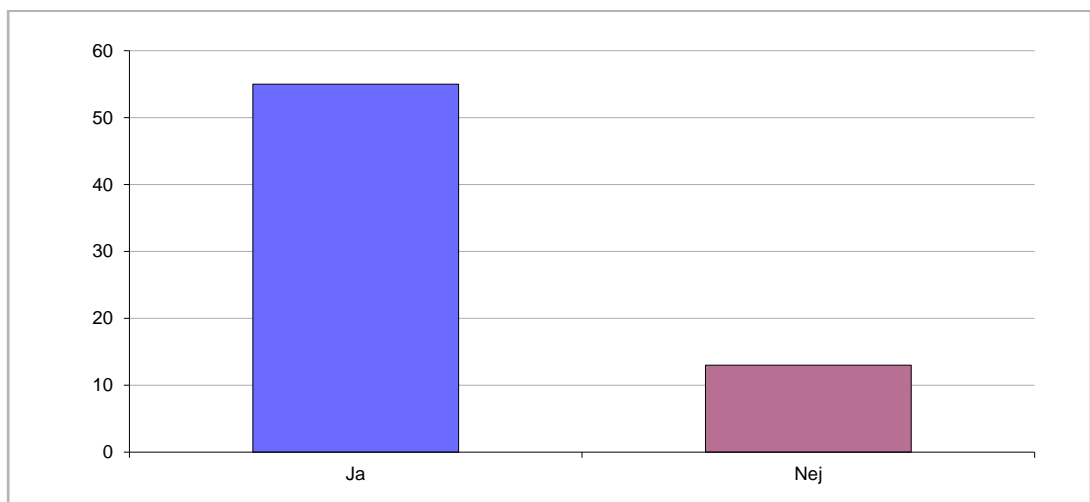
De som svarat "Delvis" har fått möjlighet att beskriva varför ansvarsfördelningen anses vara delvis lämplig. Följande kommentarer gavs:

Lite otydlig vilken yrkeskategori det gäller.

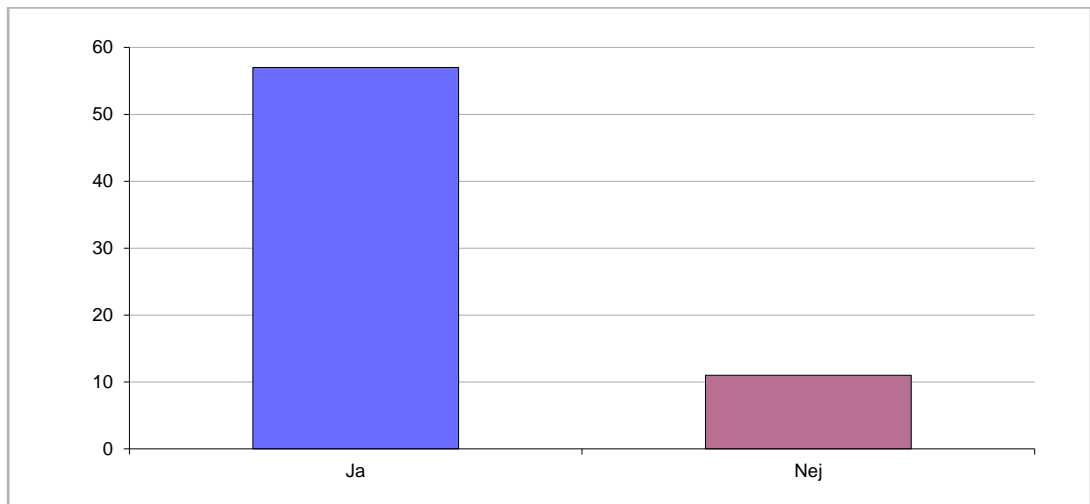
7. Finns skriftlig dokumentation av brandskyddet på den arbetsplats där du är brandskyddsombud?

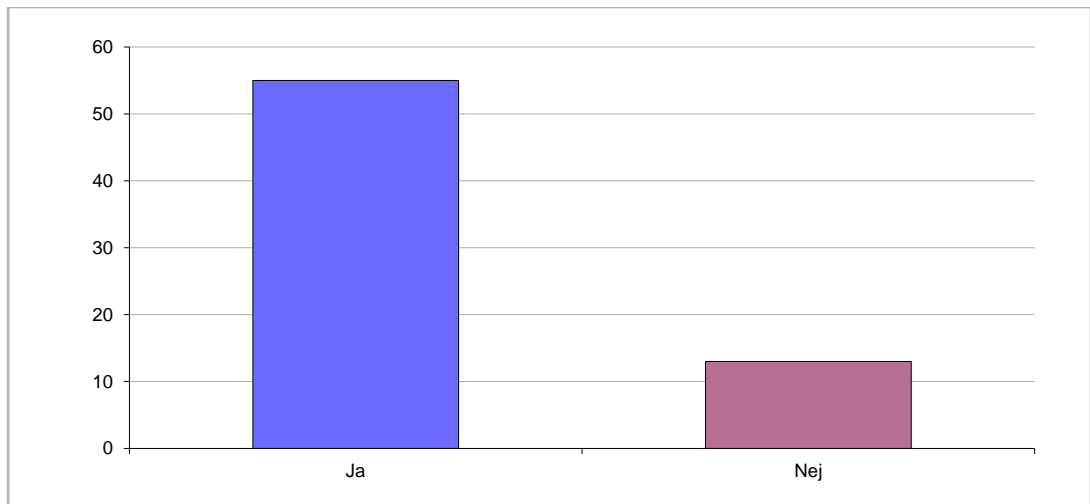
8. Genomgår personalen på din arbetsplats brandskyddsutbildning när de nyanställs?

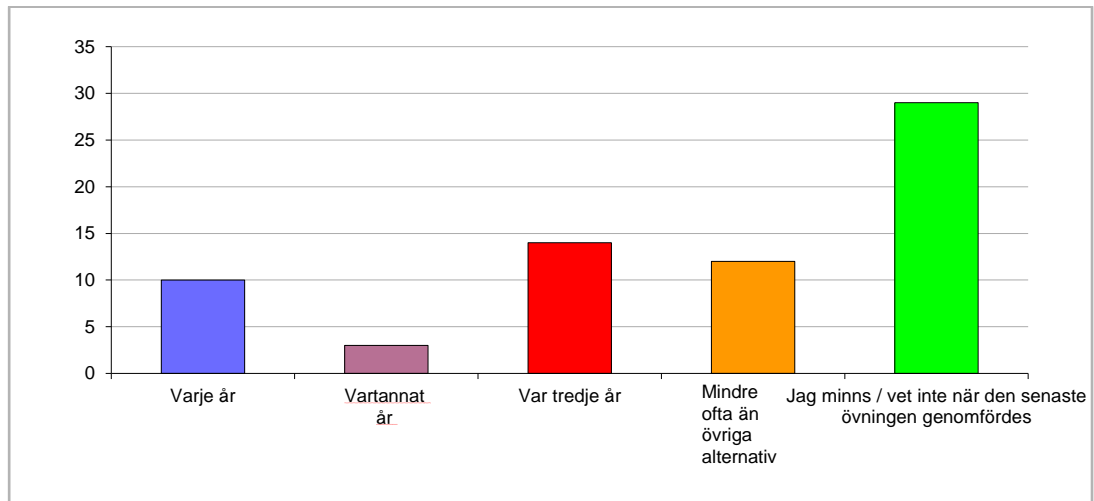
9. Har du som brandskyddsombud genomgått en särskild, fördjupad brandskyddsutbildning?

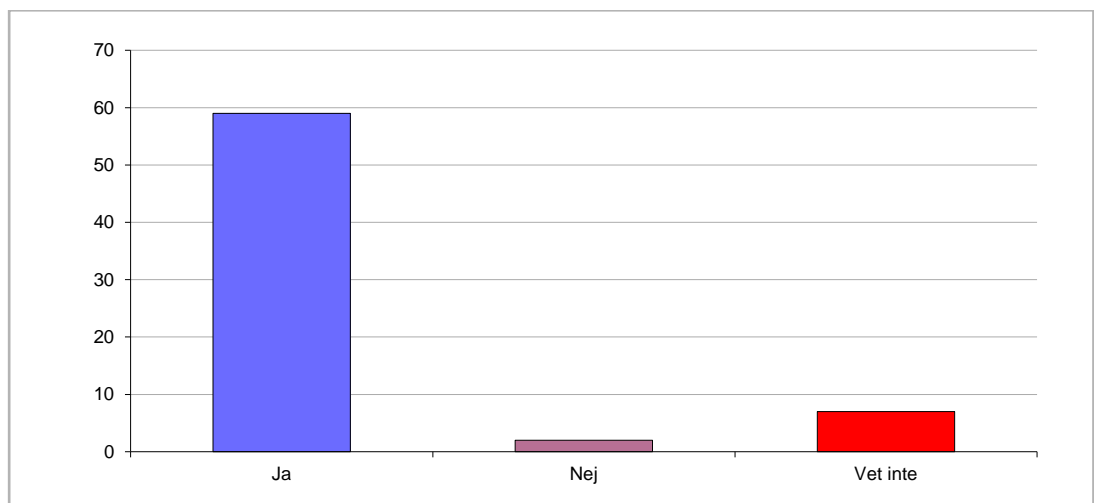
10. Dokumenteras personalens deltagande på utbildning skriftligt?

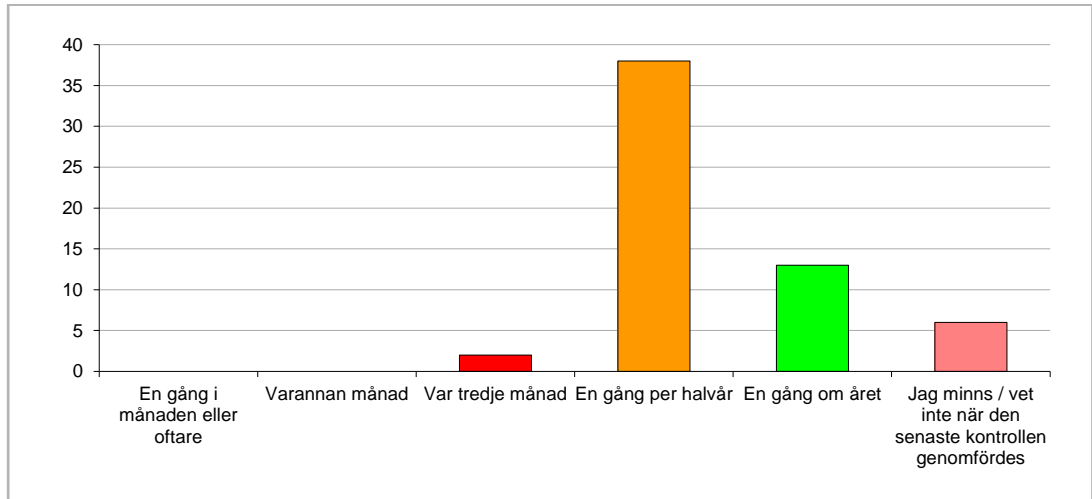
11. Hur ofta genomför din arbetsplats brandövningar?

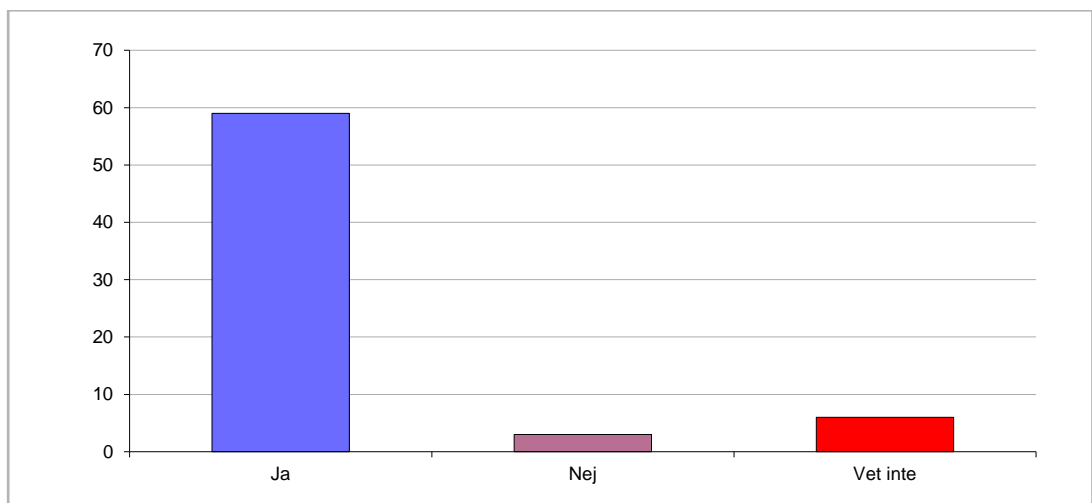
12. Genomförs brandskyddskontroller på din arbetsplats?

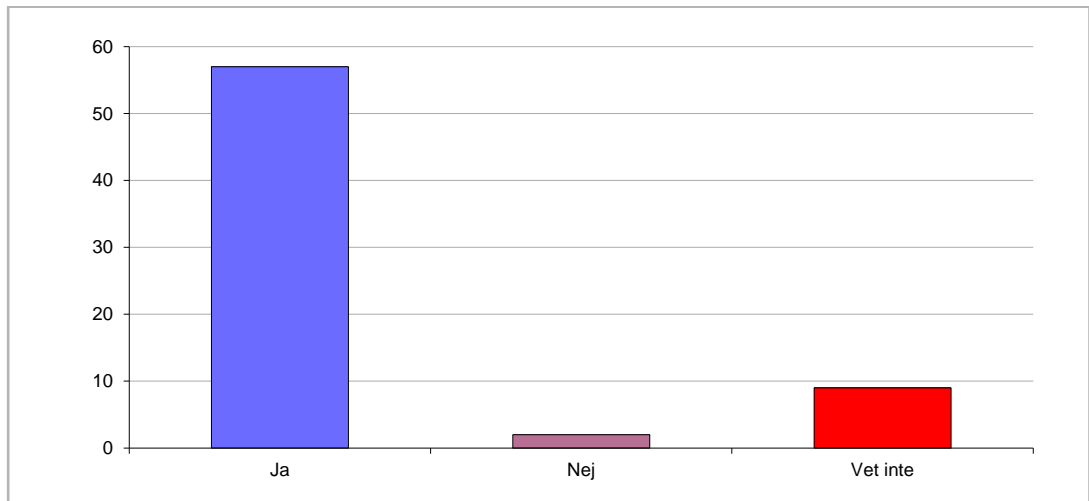
13. Hur ofta genomförs kontrollerna?

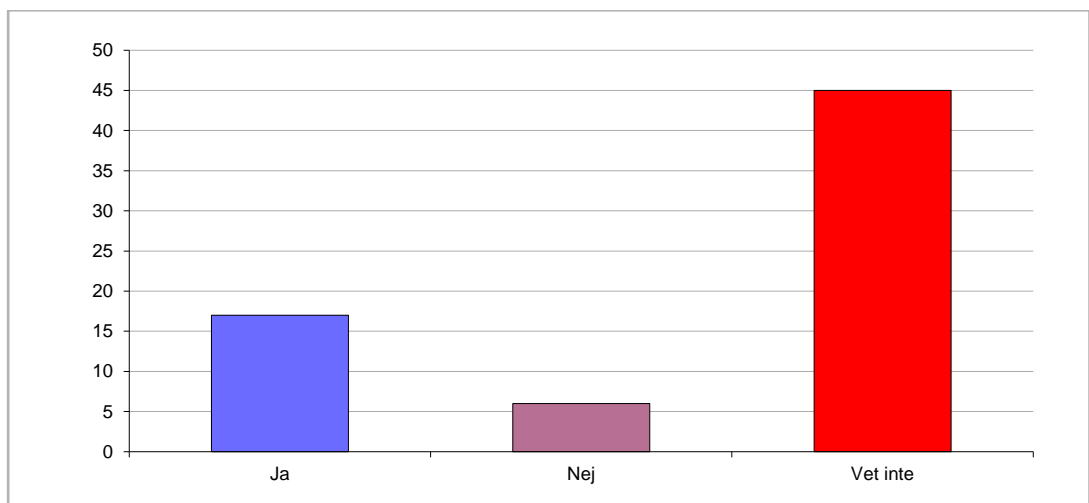
14. Utgår brandskyddskontrollerna från en checklista?

15. Dokumenteras kontrollerna skriftligen?

16. Genomförs det årliga uppföljning av brandskyddsarbetet på verksamhetsnivå?

De som svarat "Ja" har fått möjlighet att beskriva vad som följs upp.

Följande kommentarer gavs:

Genomgång av brister på arbetsplatsen.

Brandskydds ronderna.

Om brister som uppmärksammats åtgärdats ex.vis.

Kontroller av brandsläckare och brandutgångar, att det är fritt från bråte i korridorerna, att inte branddörrar ställts upp så att de inte stänger sig vid brand.

Att alla i personalen vet samlingsplats.

Brister.

Region Dalarna

Granskning av brandskyddsarbetet

2019-09-23

Utbildning, händelser, brandutrustning.

Anmärkningar.

Träff med min chef Britta.

Det som var avvikande vid brandskyddsronden.

Om allt finns på checklista.